

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Wet adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind.

Zaaknummer: 49167-2021

Datum: 12 april 2021

Inleiding

Een toenemend aantal mensen doet een beroep op instrumenten als beschermingsbewind omdat zij niet kunnen meekomen in onze complexe samenleving.

Ook in onze gemeente zien we dit; we kennen al jaren hoge uitgaven aan bijzondere bijstand voor inwoners onder bewind. Op 1 januari 2021 is de wet 'Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind' in werking getreden. Deze wet geeft gemeentes de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de instroom in bewind. Uw college wordt gevraagd om gebruik te maken van dit adviesrecht en de klantmanagers schuldhelpverlening te mandateren tot het uitbrengen van het advies.

Doel

Het doel van deze wet is ervoor te zorgen dat gemeenten de regierol, die hen is toebedeeld in de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) in de gevallen waarin een inwoner bewindvoering bij de rechtbank aanvraagt beter te kunnen vervullen. Daarnaast wil de regering de samenwerking stimuleren tussen bewindvoerders en gemeenten.

Hoe werkt het adviesrecht?

De gemeente kan schriftelijk aan de rechtbank kenbaar maken dat zij advies wenst uit te brengen wanneer een inwoner bewindvoering op grond van problematische schulden aanvraagt (zogenaamde opt-in regeling).

Als de gemeente van het adviesrecht gebruik maakt moet de bewindvoerder, ná instelling van bewind, de gemeente hiervan binnen twee weken op de hoogte stellen. Daarna is de bewindvoerder verplicht om binnen drie maanden ná de instelling van bewind een afschrift van de boedelbeschrijving en een plan van aanpak naar de gemeente te sturen.

Nadat de gemeente het plan van aanpak heeft ontvangen kan de gemeente binnen 4 weken advies uitbrengen aan de rechtbank. In het advies beantwoordt de gemeente de vraag of een voldoende behartiging van de belangen van de onder bewind gestelde ook kan worden bewerkstelligd met een minder ingrijpende voorziening als bewind, bijvoorbeeld met een lichter alternatief zoals budgetbeheer door de gemeente. Dit advies wordt verstrekt aan de griffier, de inwoner en de beschermingsbewindvoerder.

Het advies van de gemeente moet een beschrijving bevatten van het aanbod dat de gemeente kan doen, waarom dat volgens de gemeente passender is, en per wanneer de ondersteuning vanuit de

gemeente kan beginnen. Het advies kan ook zijn dat de gemeente aangeeft dat bewind wél het juiste instrument is. De rechter besluit vervolgens of hij het advies wel of niet overneemt.

Argumenten

1.1 Roermond heeft een lichter alternatief voor bewind.

De gemeente Roermond kent al jaren hoge kosten voor de bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten (plm. de helft van het budget bijzondere bijstand wordt hier aan besteed).

Vanaf augustus 2016 is onze gemeente vanuit het team schuldhulpverlening budgetbeheer aan gaan bieden als alternatief voor bewind. Gedachte hier achter was dat sommige inwoners beter gebaat waren met een lichtere ondersteuningsvorm. Vanuit het budgetbeheer van de gemeente werd vervolgens met de inwoner gewerkt aan het weer financieel zelfredzaam worden. Daarnaast was het doel van het budgetbeheer de stijgende kosten van bijzondere bijstand voor bewind te dempen.

Het uitvoeren van budgetbeheer in eigen beheer heeft er vervolgens ook toe geleid dat de stijgende kosten bijzondere bijstand voor bewind stabiliseerde.

1.2 Het adviesrecht past binnen het gevoerde beleid binnen de schuldhulpverlening

Het adviesrecht past binnen het vastgestelde beleid schuldhulpverlening met betrekking tot bewind.

Met het adviesrecht krijgen we de mogelijkheid om hier, weliswaar in beperkte mate, nog meer invloed op uit te oefenen. Daarnaast geeft het de mogelijkheid onze regierol als gemeente verder vorm te geven en daarmee te sturen op de juiste ondersteuning en hulpverlening voor de inwoner.

Ook geeft het ons de mogelijkheid om de samenwerking met de bewindvoerders te zoeken om zo in gezamenlijkheid ervoor te kunnen zorgen dat inwoners met financiële problemen de juiste ondersteuning krijgen.

Tenslotte kan het zijn dat, ook wanneer de gemeente adviseert dat beschermingsbewind toch het meest passende instrument is, het nog steeds waardevol is dat de inwoner bij de gemeente in beeld blijft. Bijvoorbeeld vanwege het in beeld krijgen van ondersteuningsbehoefte op andere levensdomeinen, of vanwege gemeentelijke mogelijkheden om iemand te ondersteunen bij het vergroten van financiële (zelf)redzaamheid waardoor uitstroommogelijkheden worden vergroot.

Mandaat

Het advies aan de rechtbank is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Ondanks dat het geen besluit is in de zin van de Awb, is het geven van het advies een wettelijke bevoegdheid van burgemeester en wethouders. Medewerkers en/of leidinggevenden kunnen zonder het juiste mandaat deze bevoegdheid niet voor uw college uitvoeren. Om deze reden stellen wij voor dat uw college besluit de klantmanagers schuldhulpverlening op basis van afdeling 10.1.1 van de Awb te mandateren advies uit te brengen naar de rechtbank.

Kanttekeningen en risico's

Die zijn er niet. We zien dat er op dit moment ruimte is om de adviesaanvragen op te pakken binnen de bestaande formatie. We verwachten dat het gaat om een beperkt aantal (maximaal 20) adviesaanvragen per jaar.

Financiële gevolgen

Vanuit het Rijk komen er geen aanvullende middelen mee met deze nieuwe wet en de daarbij behorende taken. We zien op dit moment ruimte om deze adviesaanvragen op te pakken binnen de bestaande formatie.

Communicatie en participatie

Wij zullen breed aandacht schenken aan het onderwerp bewindvoering. We brengen onze klantmanagers schuldhelpverlening op de hoogte van de nieuwe aanpak. Alle partners en verwijzers zullen op de hoogte worden gesteld. Daarmee kan in enkele gevallen de gang naar de rechtbank worden voorkomen. Ook zullen alle bewindvoerders op de hoogte worden gesteld dat wij als gemeente gebruik maken van ons adviesrecht.

Uitvoering en evaluatie

Er wordt periodiek gemonitord welke resultaten wij bereiken vanuit het adviesrecht.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

De juridisch adviseur van Bedrijfsvoering heeft geadviseerd over het mandaat.

Publicatiedatum voorstel

Direct ná besluitvorming.

Voorgesteld besluit in Ibabs:

Zie mandaatbesluit

.